

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: اخلاق پزشکی

عنوان درس: اخلاق بالینی ۲

کد درس: ۱۴

نوع و تعداد واحد^۱: ۲ واحد نظری

نام مسؤول درس: دکتر مجتبی پارسا

مدرس/ مدرسین: دکتر مجتبی پارسا، دکتر علی جعفریان، دکتر مامک طهماسبی، دکتر علیرضا پارساپور، دکتر عمانی سامانی،

دکتر کبری جودکی، دکتر فاطمه سادات نیری

پیش‌نیاز/ هم‌زمان: اخلاق پزشکی عمومی و اخلاق حرفه ای

رشته و مقطع تحصیلی: اخلاق پزشکی - دکترای تخصصی

اطلاعات مسؤول درس:

رتبه علمی: استادیار

رشته تخصصی: اخلاق پزشکی

محل کار: گروه اخلاق پزشکی، مرکز تحقیقات اخلاق و تاریخ پزشکی علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۶۶۴۱۹۶۶۱

نشانی پست الکترونیک: mparsa@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس:

یکی از جنبه های بسیار مهم اخلاق در حوزه پزشکی، کاربرد اخلاق در این حوزه است. در واقع حاصل بسیاری از آموزشها و پژوهشهای صورت گرفته در حوزه اخلاق پزشکی در بالین خود را نشان داده و به مرحله عمل می رسند در حالیکه چالشهای موجود در حیطه عمل گاهی بسیار جدی تر و پیچیده تر از سایر حیطه ها هستند و بالینگر را تحت فشار جدی قرار میدهند. حضور متخصصین اخلاق پزشکی آشنا به بالین و چالشهای اخلاقی در کاربرد اخلاق در بیمارستانها از الزامات حوزه اخلاق پزشکی است که بتواند به حل چالشهای بالینی کمک کند. در این راستا یکی از موضوعات مهم و پر مشکل حوزه آغاز و پایان حیات است که در مواردی راه را بر هر گونه مداخله جدی می بندد. لذا در قسمت دوم درس اخلاق بالینی ملاحظات اخلاقی آغاز و پایان حیات به دانشجو تدریس می شود.

اهداف کلی / محورهای توان مندی:

- کسب دانش عمیق
- توانایی استدلال و تصمیم گیری بر اساس مبانی اخلاقی
- پژوهش در رابطه با مسائل اخلاقی مرتبط با مراقبتهای آغاز و پایان حیات

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان مندی:

- آشنایی با مباحث مهم اخلاقی در آغاز و پایان حیات
  - کسب دانش لازم در مورد ملاحظات خافی مربوطه و چگونگی رویکرد به موضوع با در نظر گرفتن ملاحظات اخلاقی قانونی و فقهی
  - استدلال اخلاقی و کمک به تصمیم گیری اخلاقی در بالین
- پس از پایان این درس انتظار می رود که فراگیر:

رویکرد آموزشی^۱:

□ ترکیبی^۳

□ *حضوری

□ *مجازی^۲

روش های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

۱. Educational Approach

۲. Virtual Approach

۳. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

رویکرد مجازی

- * کلاس وارونه
  - یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال
  - یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی
  - یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

- * سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
  - بحث در گروههای کوچک
  - ایفای نقش
  - یادگیری اکتشافی هدایت شده
  - یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
  - یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
  - یادگیری مبتنی بر سناریو
  - استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
  - یادگیری مبتنی بر بازی
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.
لطفاً نام ببرید:

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
۱	فن آوری های کمک باروری و رحم جایگزین	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر رضا عمانی سامانی
۲	فن آوری های کمک باروری و رحم جایگزین	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر رضا عمانی سامانی
۳	سلول های بنیادین و شبیه سازی	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر رضا عمانی سامانی

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری/ تکالیف دانشجو	نام مدرس/ مدرسان
۴	مراقبت‌های نگهدارنده و تسکینی	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر مامک طهماسبی
۵	مراقبت‌های نگهدارنده و تسکینی	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر مامک طهماسبی
۶	درمان بیهوده	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر مامک طهماسبی
۷	Advance directive	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر علیرضا پارساپور
۸	روش‌های پیشگیری از بارداری	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر کبری جودکی
۹	سقط جنین و مراقبت از زنان باردار	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر کبری جودکی
۱۰	سقط جنین و مراقبت از زنان باردار	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر کبری جودکی
۱۱	مراقبت از نوزادان نارس و ناتوان	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر فاطمه سادات نبیری
۱۲	مرگ مغزی و پیوند اعضا	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر علی جعفریان
۱۳	مرگ مغزی و پیوند اعضا	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر علی جعفریان
۱۴	اتانازی و خودکشی به کمک پزشک	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر مجتبی پارسا
۱۵	اتانازی و خودکشی به کمک پزشک	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر مجتبی پارسا
۱۶	ملاحظات اخلاقی در شرف و پس از مرگ	سخنرانی و بحث تعاملی	تهیه گزارش مکتوب از مباحث، ارائه در کلاس، انجام تکالیف موردی	دکتر علیرضا پارساپور

وظایف و انتظارات از دانشجو:

روش ارزیابی دانشجو:

▪ نوع ارزیابی: ارزیابی تکوینی

▪ روش ارزیابی دانشجو: ارائه پروژه ۱۰ نمره، ۱۰ نمره امتحان پایان ترم

▪ سهم ارزشیابی هر روش در نمره نهایی دانشجو: ۲۰

✓ ارزیابی تکوینی (سازنده): ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ ارزیابی تراکمی (پایانی): ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و ....، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE^۳، OSLE^۴ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۵ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS^۶، لاگ‌بوک^۷، کارپوشه (پورت فولیو)^۸، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۹ و .... باشد.

۱. Formative Evaluation

۲. Summative Evaluation

۳. Objective Structured Clinical Examination

۴. Objective Structured Laboratory Examination

۵. Workplace Based Assessment

۶. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

۷. Logbook

۸. Portfolio

۹. Multi Source Feedback (MSF)

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

۱- (ب) مقالات: -

ج) محتوای الکترونیکی:-

د) منابع برای مطالعه بیشتر:-